

MEDIJI O ZDRAVSTVU

petak, 01. novembar 2024.godine

RTS- Kako spremno dočekati sezonu gripa, lekari apeluju da se vakcinišete

B92- U Srbiji prvi put izvedena revolucionarna operacija

RTV- Đerlek: Država će lekarima omogućiti edukaciju i saradnju sa svetskim stručnjacima

POLITIKA- Studenti traže pomoć psihologa zbog problema sa anksioznošću i depresijom

Kako spremno dočekati sezonu gripa, lekari apeluju da se vakcinišete

Domovi zdravlja su sve puniji. Da li je ovo varljivo vreme u pitanju, ali od dece do starijih, mnogo je onih koji se žale na razne simptome.

„Ovo je i period kada očekujemo respiratorne infekcije, ali je povećanje uobičajeno za ovo doba godine. Na teritoriji Beograda registrovano je 12.400 slučajeva, što je pet odsto više u odnosu na prošlu nedelju“, navodi epidemiolog Gradskog zavoda za javno zdravlje Slavica Maris.

Što se izolovanih patogena tiče, kovid čini mali procenat od ukupnog broja, tek od 100 do 140 slučajeva nedeljno.

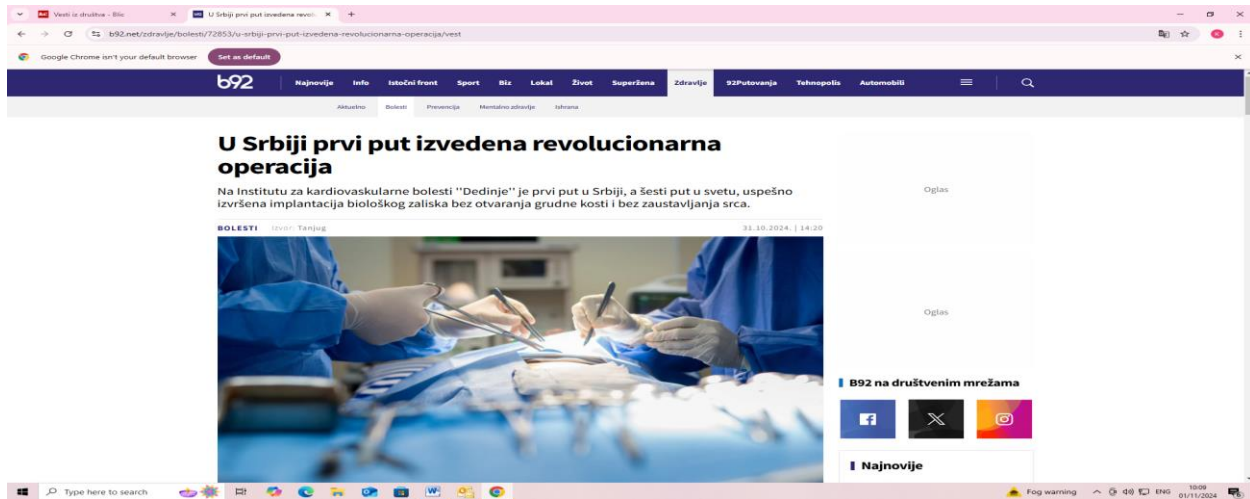
„Najčešći virusni uzročnici su rinovirusi i adenovirusi. Ono što upada u oči i što nije registrovano prošle godine je mikoplazma pneumonije, koja izaziva atipičnu upalu pluća i češće se sreće kod mlađih osoba do 35 godina“, kaže Slavica Maris.

Na osnovu prvih simptoma, obično ne može da se kaže o kom tipu infekcije se radi, bakterijskoj ili virusnoj. Simptomi su slični – sekrecija iz nosa, glavobolja, malaksalost, kašalj, temperatura...

Tek odlaskom kod lekara i uzimanjem brisa može da se definitivno odredi šta je uzročnik.

U Beogradu za sada nema gripa, ali se očekuje da će sezona uskoro početi, a epidemiolog Gradskog zavoda za javno zdravlje poziva ljude da dođu i da se vakcinišu.

„Za stvaranje imuniteta potrebno je dve do tri nedelje, a upravo ovaj period pred sezonu gripa treba iskoristiti za to. Dve vrste vakcina su na raspolaganju – jedna četvorovalentna, druga trovalentna. Do sada je ukupno dato 43.500 vakcina“, ističe Slavica Maris.

U Srbiji prvi put izvedena revolucionarna operacija

Na Institutu za kardiovaskularne bolesti "Dedinje" je prvi put u Srbiji, a šesti put u svetu, uspešno izvršena implantacija biološkog zaliska bez otvaranja grudne kosti i bez zaustavljanja srca.

Upravnik Klinike za kardiohirurgiju Instituta "Dedinje" Slobodan Mićović izjavio je za Tanjug da je juče prvi put ugrađen biološki mitralni zalistak kroz vrh srca i da je operacija urađena na pacijentu koji ima 75 godina, a kome je operacijom pre 10 godina urađena revaskularizacija srca.

"Bilo kakva reoperacija bi nosila jako veliki rizik i mi smo imali priliku da, po prvi put u našoj zemlji, a šesti put u svetu implantiramo ovaj zalistak. Zalistak je biološki, ali se nalazi na jednom kavezu od specijalnog metala nitinola koji se može skupiti i u vidu stenta se uvodi kroz srčani vrh", naveo je Mićović.

On dodaje da je operacija završena uspešno i da je pacijentkinja dobro, kao i da je skinuta sa aparata za disanje nekoliko sati posle intervencije.

"Ja očekujem da će nastaviti kućni oporavak za tri do četiri dana, mi ćemo je, naravno, pomno pratiti. I dalje ima jako puno bolesnika koji se ne mogu operisati klasičnim putem, jer su zakasnili i mi nismo imali dobro rešenje za ove pacijente do sada. Nadamo se da ćemo primenom ove metode i u bliskoj budućnosti uspeti da pomognemo tim ljudima", rekao je Mićović.

Ukazao je da je ova procedura minimalno traumatična za pacijenta i da će se većina ovakvih operacija u budućnosti raditi bez zaustavljanja srca i bez velikih rezova. Ova procedura ne samo da smanjuje rizik i skraćuje oporavak, već i poboljšava kvalitet života pacijenata, čineći hirurške intervencije mnogo bezbednijim i efikasnijim, navodi Mićović.

Mitralna valvula je zalistak koji se nalazi između pretkomore i komore sa leve strane srca i njegovo popuštanje, odnosno propuštanje krvi, dovodi do izrazitih simptoma kod pacijenata kao što su gušenje, zamaranje i malaksalost.

Ova procedura ranije je bila dostupna u nekoliko zemalja poput Italije, Španije i Austrije, gde je do sada urađeno samo pet ovakvih implantacija.

Đerlek: Država će lekarima omogućiti edukaciju i saradnju sa svetskim stručnjacima

BEOGRAD - Državni sekretar u Ministarstvu zdravlja Mirsad Đerlek rekao je danas na svečanom otvaranju godišnjeg sastanka Udruženja neurohirurga Srbije da će država lekarima omogućiti edukaciju, usavršavanje i razmenu znanja sa svetskim i evropskim stručnjacima, jer su oni, kako je rekao, kičma zdravstvenog sistema.

Tema ovogodišnjeg skupa je "Dečja neurohirurgija u 21. veku - Izazovi i mogućnosti", a Đerlek je istakao da je zdravlje jedan od četiri stuba na kojima stoji država, a da su deca prioritarna grupa kada je u pitanju briga države o zdravlju građana.

Predsednik Udruženja neurohirurga Srbije Lukas Rasulić rekao je da je kontinuirano obrazovanje neophodno, i da će na sastanku biti prikazani znanje i veštine koji će biti značajni za edukaciju mlađih lekara.

"Interaktivne radionice i časovi su tu da bismo negovali kulturu neprestanog učenja i profesionalnog razvoja", rekao je Rasulić.

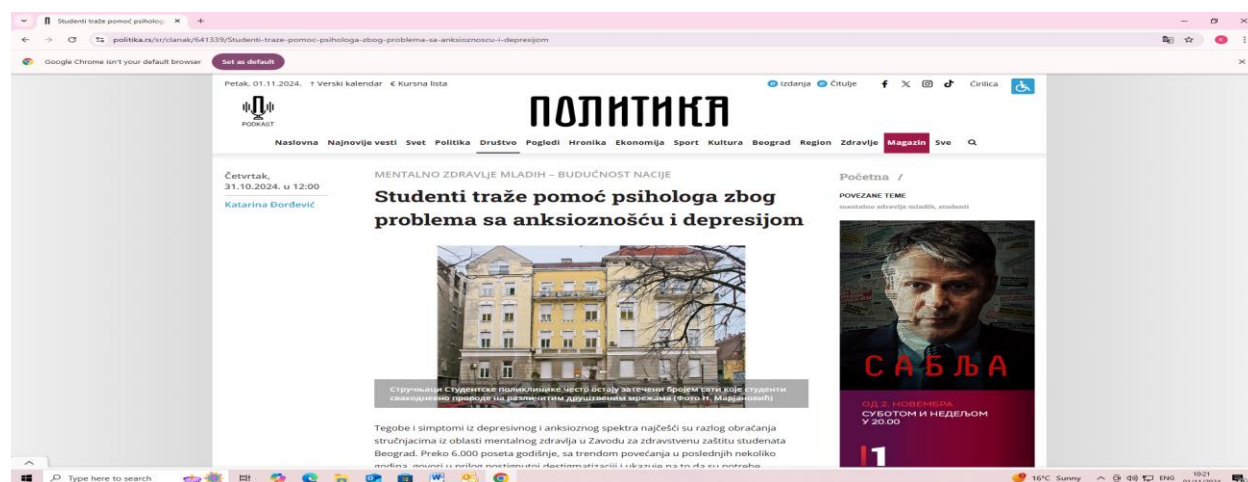
On je dodao da naučni program koji će biti prikazan na skupu sadrži najnovije izveštaje, ulaganja i pronalasku u oblastima dečje neurohirurgije.

Na sastanku su govorili i počasni predsednik Udruženja neurohirurga jugoistočne Evrope Tomislav Sajko, kao i predsednik Međunarodne zajednice pedijatrijske neurohirurgije Šlomi Konstantini.

Udruženje neurohirurga Srbije juče je organizovalo radionicu o korišćenju prvog 3D printing modela za proučavanje proširenja komora mozga (hidrocefalusa), s ciljem lakšeg i efikasnijeg lečenja te bolesti.

Godišnji sastanak koji je ujedno i deseti jubilarni sastanak, održava se u saradnji sa Međunarodnom zajednicom pedijatrijske neurohirurgije (ISPN), Mađunarodnom akademijom za neurološku anatomiju (IANA) i Udruženjem neurohirurga jugoistočne Evrope (SeENS), a trajaće do 3. novembra.

ПОЛИТИКА

Студенти траже помоћ психолога због проблема са анксиозношћу и депресијом

Tegobe i simptomi iz depresivnog i anksioznog spektra najčešći su razlog obraćanja stručnjacima iz oblasti mentalnog zdravlja u Zavodu za zdravstvenu zaštitu studenata Beograd. Preko 6.000 poseta godišnje, sa trendom povećanja u poslednjih nekoliko godina, govori u prilog postignutoj destigmatizaciji i ukazuje na to da su potrebe studentske populacije za stručnom pomoći i podrškom u oblasti mentalnog zdravlja izražene, kaže Miroslava Vuković, specijalista medicinske psihologije iz Zavoda za zdravstvenu zaštitu studenata Beograd.

Naša sagovornica podseća da su anksiozne i depresivne reakcije različitog kvaliteta i intenziteta gotovo neizbežan pratilac inače vrlo intenzivnog, kompleksnog i skokovitog psihičkog sazrevanja u periodu adolescencije. Međutim, ona ističe da je najčešće reč o prolaznim reakcijama na neke životne događaje, situacije i okolnosti.

„To ih, svakako, ne čini ništa manje subjektivno izazovnim i teško podnošljivim za mladu osobu. Prisustvo izvesnih simptoma anksioznosti i depresivnosti ne podrazumeva uvek i zadovoljavanje kriterijuma za postavljanje dijagnoze iz spektra anksioznih i depresivnih poremećaja. Problemi u porodici, nesigurnost i poteškoće u samorealizaciji i sferi prijateljskih i partnerskih odnosa veoma utiču na stvaranje slike o sebi

i na samopouzdanje, što može predstavljati generator anksiozne i depresivne simptomatologije kod mladih osoba. Za studente su tipične stresne situacije kolokvijumske nedelje i ispitni rokovi (posebno poslednji ispitni rok u akademskoj godini) jer od njih im često zavisi mogućnost nastavka školovanja. S druge strane, u periodu adolescencije počinje najveći broj mentalnih poremećaja odraslog perioda, a simptomi anksioznosti i depresivnosti prisutni su u najvećem broju njih. Diferencijalna dijagnoza, u tom smislu, poseban je izazov u adolescentnom periodu, a rane intervencije, odnosno brzo reagovanje i započinjanje odgovarajućeg lečenja pozitivno utiču na njihove ishode”, objašnjava Miroslava Vuković.

Ona ističe da je danas, nažalost, malo mladih koji nikada nisu konzumirali alkohol i psihoaktivne supstance pre početka studija, a zloupotreba i zavisnost od njih često započinju pokušajima uklapanja u vršnjačku grupu koja u adolescenciji dobija na značaju. Socijalna prihvatljivost konzumiranja alkohola i efekti u smislu trenutne redukcije anksioznosti, tzv. popravljanja raspoloženja i smanjenja inhibicija, često doprinose učvršćivanju ovog nekonstruktivnog načina prevazilaženja nelagode i napetosti kod mladih, koji ih uvodi u novi problem. Kada je reč o zavisnosti od interneta, stručnjaci Studentske poliklinike često ostaju zatečeni brojem sati koje im studenti saopštavaju da svakodnevno provode na različitim društvenim mrežama, što po pravilu negativno utiče na njihovo akademsko postignuće, ali i na druge sfere života. Uzroci ove pojave su kompleksni, ali se neretko zapaža da upravo problemi u drugim oblastima funkcionisanja, npr. socijalnom funkcionisanju, doživljaj usamljenosti i teškoće uspostavljanja lične komunikacije sa drugima vode pojačanom korišćenju društvenih mreža.

„Stručnjacima iz oblasti mentalnog zdravlja u Zavodu za zdravstvenu zaštitu studenata Beograd akademci se obraćaju sa vrlo različitim problemima i poremećajima. Nakon sagledavanja problema i postavljanja dijagnoze, pravi se plan lečenja. U slučaju procene da je za zbrinjavanje, kompletnije dijagnostičko sagledavanje ili određivanje i sprovođenje terapije potrebno upućivanje u medicinsku ustanovu višeg nivoa zdravstvene zaštite, studenti se u njih i upućuju. Moram da napomenem da je naša saradnja sa kolegama iz drugih psihijatrijskih ustanova dvosmerna. Neretko se studenti npr. nakon hospitalizacije u nekoj od psihijatrijskih ustanova u fazi remisije bolesti upućuju na nastavak lečenja u Zavod za zdravstvenu zaštitu studenata Beograd”, naglašava Miroslava Vuković.

Ona dodaje da se broj studenata koji im se obraća za pomoć uvek povećava u periodu ispitnih rokova, a posebno septembarskog i oktobarskog ispitnog roka, jer oni definišu ispunjenost uslova za upis u narednu akademsku godinu. Studenti tada intenzivnije uče, nekada i do granica psihofizičke iscrpljenosti, strepe od negativnog ishoda, imaju probleme sa spavanjem, napeti su i razdražljivi, a neretko upravo zbog svega toga postaju i neefikasni u učenju, što pokreće novi talas anksioznosti i obeshrabrenosti. Organizacija nastave, broj ispita i načini provere znanja dosta se razlikuju po fakultetima i mogu olakšati ili otežati studentima ispunjavanje njihovih obaveza, u zavisnosti od adekvatnosti procene njihovog opterećenja. S druge strane, neadekvatna organizacija vremena i učenja samih studenata često dovodi do iscrpljujućeg kampanjskog rada, a nerealna ili perfekcionistačka očekivanja i pristup ispitima kao situaciji „biti ili ne biti” pojačavaju unutrašnji pritisak i čine ove situacije znatno stresnijim.

Rodna statistika govori da se, generalno posmatrano, devojke češće obraćaju za pomoć, iako je već duže vreme primetan pozitivan trend povećanja broja mladića koji ne oklevaju da se obrate u slučaju potrebe, što ukazuje na prevazilaženje nekih stereotipa u vezi sa rodnim ulogama. I mladići i devojke najčešće se

obraćaju za psihološku pomoć i podršku zbog problema u odnosima sa roditeljima i porodicom, poteškoća u uspostavljanju i održavanju odnosa sa vršnjacima, emotivnih problema i zastoja u studiranju, dok su problemi sa ishranom značajno učestaliji kod devojaka.

„Zavod za zdravstvenu zaštitu studenata Beograd je 17. oktobra, pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja, a u saradnji sa Studentskim centrom Beograd i Studentskom konferencijom univerziteta u Beogradu (SKONUS) obeležio Dan zdravlja studenata Univerziteta u Beogradu u Studentskom gradu. Zainteresovanost studenata za skrining nam je potvrdila veću otvorenost i senzitivnost današnjih generacija za probleme mentalnog zdravlja. Na primenjenim upitnicima samoprocene simptoma anksioznosti i depresivnosti većina studenata iskazala je prisustvo blagih do umereno izraženih simptoma anksioznosti i depresivnosti, pri čemu treba voditi računa o tome da se rezultati nikako ne mogu tumačiti kao potvrda dijagnoze anksioznog ili depresivnog poremećaja. Oni se mogu posmatrati kao odraz psihičke trpnje i problema sa mentalnim zdravljem na koje treba reagovati psihoedukacijom i pružanjem odgovarajuće psihološke podrške, kako bi se mladima pružila prilika da, u skladu sa definicijom mentalnog zdravlja, ostvare stanje unutrašnje ravnoteže i dobrobiti, te time realizuju svoje potencijale, nose se sa svakodnevnim životnim stresovima i rade doprinoseći zajednici”, zaključuje naša sagovornica.